

Define Energy Er á veg á marknaðin

Uppfinnarar: Heri Schwartz Jacobsen og Amaliel Schwartz Jacobsen

Eitt hugskot undir brúsuni um at spara orku gjørdist byrjanin til ein nýggjan hitavekslara og yrkisleiðina hjá Hera Schwartz Jacobsen. Tíggju ár seinni er føroyska uppfinningin á veg út á norðurlenska marknaðin.

Hvat er navnið á produktinum?

- DE-Commercial. Tað er tann størri eindin til svimjihallir og vinnuligt virksemi. Navnið á fyrirkøni er Defined Energy.

Hvat er DE-Commercial?

- Tað er eitt modul, ið man setur í eina svimjihøll, ið dregur orkuna úr spillvatninum, ið verður brúkt undir brúsuni, og flytur orkuna yvir til tað nýggja kalda vatnið frá kommununi, ið skal hitast upp.

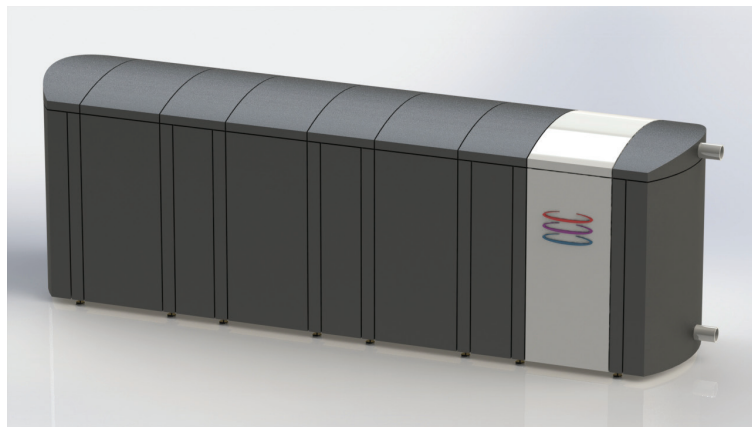
Á tann hátt sparir mann orku, ið annars hevði farið fyri skeyti.

Hvar stavar hugskotið til DE-Commercial frá?

- Ein dagin í 2008 stóð eg undir brúsuni heima hjá foreldrunum í Norðragøtu. Sum ikki einaferð, so tók eg mær so góða tíð, at mamma rópti á meg at skunda mær, tí eg

brúkti so nógva olju. Tá hugsaði eg beinanvegin, at tað mátti vera ein máti at standa longri undir brúsuni uttan at skula rinda meira. So fyrsta hugskotið var ikki við vinningi fyri eyga, men tí eg ynskti at standa longri undir brúsuni.

Nær bleiv byrjað at menna produktið?

- Sama dag fóru vit at planleggja. Eg arbeiðdi hjá KJ Hydraulik og fór at gera ymisk amboð at framleiða fyrsta frumsniðið av veksaranum. Hóast fyrsta eindin ikki var serliga pen, so var hon tann effektivasta til spillvatn og koyrir enn tann dag í dag heima hjá foreldrunum.

Hvussu verður verkætlanin fíggað?

- Tá eg las til verkfrøðing á DTU, møtti eg Boga Bech Jensen. Vit gjørdur avtalu tá, at um hann hjálpti við tí fíggarliga partinum og at finna íleggjarar, so skuldi hann eiga ein part av patentinum. Eitt ár eftir settu Palli hjá Mariannu, Birting hjá Bank Nordik og TF Holding hjá Betri samtakinum pening í verkætlanina og fyri tveimum árum síðan kom Varðin upp í eisini. So vit eru seks eigarar í felagnum í dag, greiðir Heri Schwartz Jacobsen frá.

Hvat er støðan við DE-Commercial nú?

- Ætlanin er, at tað kemur út á marknaðin við endan av árinum. Ætlanin var, at tað skuldi koma á marknaðin síðsta summer, men bleiv tað seinkað, tá vit fluttu ein stóran part av framleiðsluni úr Týsklandi til Danmarkar.

Hvørjar eru vísiðirnar og framtíðarætlanirnar?

- Byrjað verður við at selja í Danmark, Norra, Svøríki og Týsklandi. Vit hava eisini áhugaðar keyparar í Írlandi og aðrastaðni, men vit byrja við skandinaviska og týska marknaðinum.

- Tá DE-Commercial er komin á marknaðin og møguligar barnasjúkur eru loystar, er ætlanin at endurmenna sonevnda "DE-Home" hitavekslara, sum er til húsarhald og onnur smærri brúk.

Sea Farm Innovation

Føroyski marknaðurin er ov lítil

Uppfinnarar: Eyðbjørn Hansen, Andy Knudsen, Ari Eyðbjørnsson Hansen og Gunnar Johildarson

Trupulleikin hjá alivinnuni við laksalús hevur verið væl lýstur í føroyskum fjølmiðlum síðstu árin. Tá eingin loysn tóktist at vera á trupulleikanum, ið bara vaks í vavi, avgjórði toftamaðurin Eyðbjørn Hansen fyri fyra árum síðan, at um eingin annar gjørdi nakað, so kundi hann eins væl royna.

Hvat er navnið?

- Vit hava selt fyrstu maskinuna og kundin vildi vita, hvat navnið var. Men vit hava ikki givið henni nakað navn enn, so vit kallað hana bara fyri SFI, ið er ein stytting av navninum á fyrirkøni Sea Farm Innovation, sigur Eyðbjørn Hansen.

Hvat er maskinan?

- Ein maskina, ið vaskar lús av laksi. Tað verður spulað við sjógvi. Tað er ein øgiliga stutt og einføld prosess. Sjálv prosessin tekur 0,2 sekund. Tað tekur sjálvandi nøkur sekund

frá tí, at fiskurin kemur úr sjónum, til hann er aftur í sjónum. Fiskurin skal pumpast upp í gjøgnum okkara skipan og so í sjógvin aftur, men tann tíðin er tann sama, óansæð hvørja skipan mann brúkar, sigur Eyðbjørn Hansen.

Hvar stavar hugskotið til maskinuna frá?

- Atli Gregersen var í útvarpinum dag og dagliga og eftirlýsti, at onkur fann upp á eina loysn. Tá hugsaði eg, at um eingin annar

kann gera tað, so kunna vit gera tað, sigur Eyðbjørn Hansen.

Nær bleiv byrjað upp á at menna maskinuna?

- Tað er eini fyra ár síðan.

Hvussu verður verkætlanin fíggað?

- Vit hava fíggað alt sjálvir og hava aldrin tikið nakað lán.

Hvat er støðan við SMI nú?

- Fyrsta skipanin er seld til eina føroyska fyrirkøni og er tikið í brúk. Híartil eru tað farnir eini 600.000 fiskar í gjøgnum. Serliga í Skotlandi og Norra er áhugi fyri skipanini, umframt eitt sindur úr Kanada.

Hvørjar eru vísiðirnar og framtíðarætlanirnar?

- Málið er at koma út á altjóða marknaðin, tí føroyski marknaðurin er ov lítil.

